

مدیر کل

جلال الدین الحسینی مؤید الاسلام
ساحب امتیاز روزنامه هفتگی
و یومیة (جبل المتین)
(عنوان مراسلات)
طهران خیابان لاله زار
نائب مدیر میرزا سید حسن کاشانی
دبیر اداره آقا شیخ یحیی کاشانی
غیر از روزهای جمعه همه روزه
طبع و توزیع میشود

یومیة

سبلملین

۱۳۱۱

طهران

قیمت اشتراك سالیانه

طهران ۴۰ قران
سایر بلاد داخله ۴۵ قران
روسیه و قفقاز ۱۰ منات
سایر ممالک خارجه ۳۰ قرانک
(قیمت يك نسخه)
در طهران يكصد دینار
سایر بلاد ایران سه ماهی است

قیمت اعلان مطری

دو قران است

روزنامه یومیة ملی آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعه

بامضا قبول و درانتشار اداره آزاد است

دو شنبه ۲ رجب المرجب ۱۳۲۵ هجری قمری و ۲۴ مرداد ماه جلالی ۱۲۹ و ۱۲ اوت ۱۹۰۷ میلادی

شهر کار تیج را باید خراب کرد

قانون قدیم یکی از معتبران اهل روم بود دو هزار و پنجاه و دو سال قبل حکم تعیین شد که بافریقا رفته تراعی ما بین ماسی نیسا و کارتج را ختم نماید. قانون ترقی اهل کارتج را مشاهده نموده از ترس اینکه بیادایک روز قوه پیدا کرده به جمهوریت روم خللی وارد بیاورد. بدون استئنا در مجلس سنای روم هر نطقی که ایراد میکرد آخر نطقش میکت عقیده من این است شهر کارتج را خراب باید کرد.
حال مدتی است هر چه در ایران واقع میشود ضمنا بدولتین و وزراء حمل میشود و تمام روزنامه ها و اغلب اشخاص مثل قانون قدیم میگویند تقصیر وزراء است ماها نه قوه تحقیق این مسئله را داریم و نه قوه تمیز دادن اسفادات خوب و بد را لابد هر شخصیکه یک تهمت بکسی وارد آورد باید در دست هم دلائل مسکته داشته باشد و اول آن دلائل را اظهار نموده بعد از این شخصی را محکوم نماید در هر صورت بمقیده خودمان تجاوز عثمانیها را بحدود نه به آلمانها میشود حمل کرد و نه بتحریر داخله زیرا که در آن بین آلمانها از دولت امتیاز نمی خواستند این مسئله نتیجه یکی از خدمات عمده است که بعضی از بلژیکها بدولت ایران نموده اند
مسیو لولو بلژیکی یکی از اجزای کمرک از رئیس کمرک آذربایجان موجب دستور العملی که گرفته بود از حدود ایران تجاوز کرده نیم فرسخ آن طرف خانه که یک هیئت در حدود عثمانی داخل و کمرکخانه تازه ساخته معلوم

نشده است در این مسئله تحریکات از طرف بایزید آقا رئیس عشایر آنطرفی بوده یادولت عثمانی حرکت مسیو لولورا بهانه کرده کمرکخانه تازمرا خراب نموده و قشون خودرا بطرف کهنه لایجان حرکت داده است. قارئین گرام بیدانند که مسئله کهنه لایجان فیما بین دولتهای ایران و عثمانی منازع فیه بوده در هر صورت عقیده خودمان اینست چون عشایر عثمانی در طرف مقابل مانعی ندیده رفته رفته داخل خاک ایران شده و میشوند.
حال عقیده اغلب انخاص محترم اینست که در تجاوز رسمی وجدی از طرف عثمانیها بخاک ایران از برای اینکه فیما بین ایران و عثمانی سرحد از شمال تا به منتهای جنوب صد و چهل فرسخ طول دارد و از جهت بلندی سلسله جبال کرسقان و پشت کوه صعب المرور است و در این سرحد طولانی تمام عشایر و ایلات ایرانی و سوار کامل و جنگاور سکنه دارند و تمامشان چابک سوار و با تفنگهای چند تیر مسلح بیایند چه طور میتوانند بدون شکست جلو بیایند در سرحد باین طول اگر تمام قوه نظامی خودشان را جمع بکنند ابد نخواهند توانست قسمت کرده داخل ایران بشوند.
صحیح است از عهد خاندان صفویه تا امروز محاربات متعدده که میانه ما و عثمانیها واقع شده همیشه ظفر و غلبت با ما بوده است و هیچکس متکر این مطلب نیست باهمه این تفصیل امروز اگر نرک نظری تاریخ این قرن اخیر کنیم خواهیم دید از آن وقتیکه باستانهای دولت ایران در نزد تمام دول موجوده ترتیبات جدید نظام برپا و منقذ گردید در هیچیک از مخاصمات و محاربات قشون منظم و معلم از طرف قشون بی نظم شکست نخورده فقط در این اواخر فیما بین دولت ایتالی و حبشی که قشون

ایطالی منقلب دیگری غیر منقلب بود دولت ایتالی شکست خورده است
 انهم بعضو عوارض روی داده بود و الا حبشیم، مغلوب میشدند .
 ژاپون با چین ، انگلیس با اهل تبت ، مصر با ودان جنگید
 ولی غالبیت باطری صاحب اشون منقلب شد مثل ژاپون
 ، انگلیس ، مصر ، مقصود اظهار ضعف است بلکه در
 صد املاح نواقص و معایب تشجیع و رفع اشتباه است
 ، البته اگر با هر کس طرفی مجادله بشویم محض
 محافظت شرقی مات و دولت خود تا آخر نفس خواهیم
 کوشید و بذات تن نخواهیم داد این راهم باید دانست که
 امروز اسام سلسله نظام که عبارت از پیاده توپچی و
 سواره است و یک اسم دیگر مهندس نظامی و سرباز
 معارفه که کایتا هیئت قشون جدید را مرکب میسازد
 لازم و ملزوم هم دیگر و عده علیحدہ انہاد در میانه خودزیانی
 و کمی دارند فی یومنا هذا در تمام دول متمدنه بدرجه
 ثبوت علمی رسیده که عده پیاده نظام از همه زیادتر
 و توپچی در نمره تالی و سواره از همه کمتر و اسام تفرقه
 باندازه احتیاج میباشد . چنانچه عرض شد میکویند یک
 سرحد صد و چهل فرسخ طولانی را هیچ قوتی نمیتواند
 قشون را قسمت کرده بتواند آن طرفی سرحد تخطی
 کند و خسارتی وارد آورد .

ولی مسئله چنان نیست ؛ تمام قوتی نظام مرتب و
 معلم آموزشی از روی یک قانون و دستوری برای خود
 یک جبهه حرکت ، متعلقه حرکت ، خطوط حرکت
 و دارالحریمی قرار داده و با آن ترتیبات مخصوصه حرکت
 میکند و لحاظ خطوط حرکتی که میانه ایران و عثمانی
 موجود است و ذیلا برض خواهد رسید عثمانی هم یکی
 از این خطوط حرکت که خط حرکت شمالی باشد
 انتخاب نموده و با رومیه داخل شده و هیچ وقت تمام
 طولانی و از حیث جبهه تام زیر اسفل نظام خود نساخته
 است . اصلا از روی فن عثمانیها تمام سرحد ایران
 سهل است قشونی که موجود در سرحد میاورند و عده
 آن قشون با تمام اقسامش فریب هشتاد هزار نفر
 میباشد با تمام قوت نظام خود را که در تمام سرحدش
 وارد بخواند باین سرحد دراز قسمت کند ده یک
 از این سرحد را نمیتواند زیر نظر خود گرفته ضروری وارد
 آورد . و اگر فرمائید آن از خطوط حرکت شمالی داخل رومیه
 شده ما هم با سوارهای رشید خود از خطوط حرکت
 وسطی یا جنوبی تاخت میکنیم ؛ خیلی خوب ولی دولتی
 که قشون مرتب و معلم داشته و دارای علوم کافی نظامی
 باشد البته خطوط حرکت دیگر را تحت تأمین نگرفته
 ایدا از یک نقطه مخصوص تجاوز سرحد دیگری نخواهد
 کرد .

عابیهذا در بین ایران و عثمانی خطوط حرکت
 که موجود است ذیلا عرض میشود . و عده آنها به
 هشت میرسد .

(۱) از باغزید بظهران — از شهر باغزید حرکت
 کرده بسرحد داخل و از شهرهای خوی ، مرند ،
 تبریز ، ترکمانچای و در میانه از رودخانه رود سفید
 با توسط بل ~~مستقیم~~ مرور و از راه دربند سلطانیه و
 ازوبن بظهران میرسد

(۲) ازوز ظهران — از شهر وان حرکت و
 در موقع ظهور سرحد را عبور کرده بد یلمقان میرسد
 و در اینجا راه دوتا میشود با یکی از طرفی شمال دریاچه
 ارومیه باراه نمره اول در تبریز ملاقی میشود و دیگری
 شهر ارومیه و مراغه را گذشته در نزدیک میانه باز باراه
 نمره اول ملاقی میشود .

(۳) از واصل بهمدان — از شهر واصل حرکت
 و رودخانه زاب را در واقع کلک بهمدان مرور از شهرهای
 اربیل ، کوی سنجاق ، باغزبان و سلیمانیه بایران داخل
 و اینجا دوراه شده با یکی از راه سنندج بهمدان و با
 دیگری از راه کرمانشاهان و بوغاز بیستون و گنگاور
 بظهران میرسد .

(۴) از همدان بصفهان — از شهر بغداد حرکت
 کنار رودخانه دیاله را تعقیب از شهرهای یقوبیه ، شهریان
 ، قزل رباط و خاقین و سرحد رادر قصر شیرین قطع
 و از دربند طاق کسرا به کرند رسیده در کرمانشاهان باراه
 سیم ملاقی میشود

(۵) از بغداد باصفهان — از جاده بغداد در
 قضیچه مندی جدا شده و بدره رسیده از طرفی جنوب
 سلسله پستی کوه دزفول و شتر موصلت کرده از کنار
 رودخانه کارون باصفهان میرود از شهر دزفول باراه
 دیگر بهمدان هم میرود

(۶) از بصره باصفهان از بصره حرکت وسط العرب را
 عبور کرده بحمره موصلت و بعد از طرفی چپ رودخانه کارون
 باهواز رسیده از اینجا باراه بند کبیر شتر و بعد باصفهان
 موصلت میکند و از شتر باراه دیگر از شیراز به بندر بوشهر
 میرود پس در این صورت نباید با امیدهای واهی در خواب
 باشیم بیش از اینکه این مسئله اهمیت کافی پیدا کند اولیای
 دولت و مجلس مقدس شورای ملی باید اقدامات لازمه
 و پولتیکی را بعمل آورده و در اسلا بول هم یک سفیر کبیر
 معین نمایند که الا وقت برقیمت خود را باشعار تاف
 نکرده اتحاد دائمی ما بین دولتین اسلام را مستحکم
 سازد (یکی از مشرکین)

— (حل المتین) —

در اینکه مبدا این کار از بلجیکیان برا خواسته شده

نیست زیرا سرحد مزبور از پنجاه سال قبل تا کنون محل اختلافی دولتین بود و بواسطه بایر بودن آن نقاط طرفین متعرض نمیشدند و شاید اگر بلجیکیان در محل اختلافی نرفته و کمر گماخته بنانکرده بودند تا سالها بهمین حال باقی میماند تا آنکه ایران داخله خود را منظم کرده قوه عسکری را تکمیل نموده تا استعداد کامل حقوق خود را مطالبه و دریافت میکرد ولی این حرکات تازه را که بهشتا واقع شد نمی دانیم بکدام شخص نسبت بدهیم ولی شبیه آن که داخله تحریک کرده اند لایال مسامحه و اهمال نموده خصم را مجال حمله داده اند چنانکه از مندرجات روزنامه فریاد منظمه ارومیه و تلگرافاتی که از آنجا بوزارت داخله کرده و استعداد خواسته و بجواب نائل شده اند بخوبی مستفاد میشود —

اما در باب انتظام قشون عثمانی و بینظمی قشون ما جواب آنستکه از جلالت عثمانی در نازعه بین و شکست خوردن و فرار کردن آنها از یکمشت اعراب سر و پا برهنه و بی اعتنائی دولت عثمانی و فرستادن ذخیره و اسامحه و آذوقه و مردن بسیاری از قشون نظام آنها معلوم میشود —

این مسئله نیز پوشیده نباشد که قشون عثمانی که بجنگ ارجسار تن در داده و بزور بجنگ فرستاده میشوند با قشون ملی که برای حفظ استقلال وطن جنگ میکنند هرگز نمیتوان برابرش مرد — بعقیده معده کار رئیس مدرسه علمیه است که فتح میکنند چنانکه اعراب بود آن در وقتیکه رئیس شان متممندی بودی در پی مصریها و انگلیسها را شکست دادند و وقتیکه ریاست شان با عبدالله تیشو که مردی بعرضه و بی عقل بود مغلوب و مضطرب شدند هرگز نباید اهمیت انتخاب رئیس کافی را فراموش کرد (اخبار مختلفه)

عماجات تراموای شهری باز گشته دارند و میگویند قانونیکه برای ما نوشته اند کافی نیست مثلا رسم است در تمام دنیا در سال چند روز تعطیل میدهند و بما داده نشده بخصوصا از محمد علی خان نایب رئیس خیالی شکایت دارند و مشارالیه را مذمت میکنند از رئیس حالیه راضیند و میگویند همه قشونها زیر سر محمد قلیخان است صرافان باز گفتگوی بروات و مهرستها را که خریده اند دارند چند روز قبل منزل وزیر داخله آمده بعد از سؤال و جواب زیاد قرار دادند قبض مشیرالسلطنه را تومانی پنج قران و مهرست کمرکی راهشت قران و قبض هده السه را نیز پنج قران بانها به تسط در نه ماه بدهند گویا صرافان راضی نشده اند —

معماران و کوره بزان نیز سی و دو هزار تومان

از امین حضرت مطالبه میکنند بعد از مدتی نشستن در درب خانقاهش و تحمسن در مجلس مقدس وزیر داخله میخواهد بهیچوجه هزار تومان قطع کند ولی آنها راضی نمیشوند عمده جات فورحسا به نیز تعطیل کرده و مطالبه حقوق دارند همچنین مستخدمین بانک نیز چنین خیالی داشتند —

— شیراز نیز بنا بر اخبار واصله باز آشوب و شورش شده اخراج چند تن را باسم اینکه بفسدند میخواهند شرح آن بعد از تحقیق عرض خواهد شد — (نازشست)

لرد کرومر مدت ۲۴ سال تقریبا بسمت وکالت از انگلیس در مصر متوقف بود و نتیجه اقداماتش آن شد که دست انگلیس را روی مصر انداخت و چنگاکش را تا قبضه در بدن آن ملک فرو برد این ایام بواسطه کسالت از خدمت مرخص و بلندن رفته — پدانش خدمات چندین ساله او را پنجسده هزار لیره مقرر کرده اند که باو داده شود ولی در پارلمان صحبت شده است که این وجه را باید حکومت مصر درازاء خدماتیکه لرد مزبور به مملکت مصر نموده است بدهند و در عرض اینکه استقلال مصر محو کرده و با انگلیس تان قویض کرده است این مبلغ بعنوان نازشست باو داده شود —

وزارت عدلیه و وزارت جنگ فعلا توقیف است تا وزیر برای این دو اداره معین شود عارضین هم خوب است امسال مدعیان خود را کنار بگذارند تا وقتیکه قوانین عدلیه مدون شود —

روز پنجشنبه ۲۹ تمایندکان می و یک انجمن جمع شده و عریضه بمجلس مقدس نوشته اند که جدا از وزراء راع غائبه ارومیه را بجاوند و بزودی قنارا دفع کنند و نمایند این جمع که حامل عریضه بوده شرحی مفصل در مجلس شکایت از عدم مساعدت وزراء نموده است شاهزاده فرمانفرما دیروز بطرفی آذربایجان حرکت کرد — بنا بر اخبار تازه مراکش را فراسه و اسپانی کوله ریزی کرده اند تفصیل را بعد خواهیم نوشت

خلاصه مذاکرات مجلس دار الشوری

(شنبه سابع شهر جمادی الثانیه)

در خصوص استنطاق شاهزاده بجی میرزا و سلیمان میرزا مذاکره بمیان آمد بعضی از وکلا اظهار داشتند که من شخصا از شوری خود دست برنمیدارم و باید استنطاق بشوند بعد از مذاکرات زیاد که استنطاق در کجا باشد وجه نحو باشد نتیجه گرفته شد ولی اینقدر معین شد که باتفاق گفتند نباید کسی در عمارت بهارستان نظشیاز

ایطالی
انهم
قانون
ولی
انگلیس
صدده
البته
مخاطبات
کوشید
امروز
سواره
ممارنه
لازم
و کمی
تجوت
وتوجهی
باندازه
سرحد
قشون
کند و
ول
معلم
یک جنبه
ودارالحرب
میکنند
موجود
از این
انتخاب
طولانی
است
سهل
آن قشون
میباشد
وارد
از این
آورد
شده
وسعی
که قشون
باشد
ابدا
کرد

خیر یا شر نماید و باید این مطلب را قانونی کرد بعضی
اروکلا اظهار داشتند که قانون باید عمومیت داشته باشد
نه اینکه اختصاص بیک محوطه و یکجائی داشته باشد
در یک فرسخی هر چه میخواهند نسبت بوکلا و مجلس
و مشروطه طلب میگویند و می نویسند ولی کسیکه در اینجا
نظری کرد یا حبل المتین که یک عبارتی نوشته آنطور
سخت گیری شده ولی باین مسئله مهم کسی دنبال نمیکند
و حرفی نمی زنند اگر آنها حق میگویند پس این مجلس برای
چیست والا چرا در مقام رفع و معالجه بر نمی آید بعد
از مذاکرات زیاد گفته شد که تمام اینها مستند است
باینکه قلب مبارک شاه همراه نیست (گرچه تیر از کمان
همی گذرد) (از کمان دار بیند اهل خرد) اگر
در حقیقت همراه است باید معلوم شود و اگر نه انهم بیش
از این اسباب شدت و سختی مردم بنائیم و تکلیف خود
و عموم را معین نمائیم گفته شد که فردا در همین باب
مجلس مجامعه و مخصوص بوکلا است که مذاکره کرده
یک عده حاضر شوند برای حضور اعلی حضرت همیونی
شاهزاده فرمانفرما در مجلس برای تودیع و اظهار اقدامات
از طرف دولت در باب اروپا و از طرفی خود نموده و
تذکراتی از کیفیت اغتشاشات انجام اظهار نموده قرائت شد
و فواجی که برای ترتیب و نظم اینجا مقرر شده بود
بقلم آورده که فعلا باید جمع آوری شوند مذاکره از
اقدامات و گذشت شاهزاده معظم شده بعد از مذاکرات
و اظهار امتنان از اقدامات و وطن پرستی و حسن نیت
و نیکی عقیدت ایشان متأسفاً خدا حافظی کرده تشریف بردند
لابحه از جناب حاجی ملا محمد حسین کرد مجلس
استقرآندی قرائت شد که یک زن اسپر را مستخلص نموده
هر چه و کلاء محترم صلاح بدانند عمل شود گفته شد
که فرستد بمجلس خود قدری مذاکره در صفات حایده
و مان پرستی ایشان شده قرار شد که از طرفی مجلس
محض اظهار امتنان از این خدمت شایان تذکراتی
بایشان بشود که موجب تشویق بوده از اینکه خدمت
دریغ نکنند

چند تذکراتی از شیراز قرائت شد که پسران قوام
ظاهراً با شیخ فضل الله هم دست و علقنا میگویند ما مجلس
نمیخواهیم جمعیتی جمع کرده شهر را اغتشاشی و مردم را
مضطرب نمودند اگر از طرفی دولت حکم باخراج اینها
نشود مفده کلی خواهد شد بعد از مذاکرات زیاد قرار
شد که از وزارت داخله اصلاح آنجا را بخواهند و
بعضی از وکلا اظهار داشتند که خوب است از طرفی مجلس
تذکراتی بجمع اسلام فارس بشود که اصلاح بین
طرفین نمایند این هم قرار شد که نوشته شود

در خصوص وزارت جنگ مذاکره شد که مدت
یکماه است مجلس اظهار سلب اطمینان خود نموده
معلوم میشود آن فصل از نظامنامه منسوخ شد والا در این
مدت معلوم نیست که آیا منزول است پس ترتیب نظام
و اصلاح قشون کو و با کیت واکر نیست پس چرا
مجلس از گفته خود فراموش کرده دنبال نمیکند پس از
قدری مذاکرات گفته شد این هم جزو مطالب است که
باید در آن مجلس گفتگو شود

از اغتشاش بوشهر و طوالتش گفته شد در خصوص
اغتشاش قم و امتداد او را اقا شیخ فضل الله و لوائج
منتشره از ایشان و هتاک بعضی از جرائد اظهار داشتند
و راجع را انعام قانون اساسی پنداشتند گفته شد بر فرض
انعام قانون اساسی موجب رفع این اغتشاشات نیست

در خصوص خالصجات مذاکره میان آمد که
کمپانی حاضر است در سنوات آتی زیاده از این که سایرین
میدهند میدهد ناده ساله که در پنج سال اخیره بشش هزار
خروار غله میرسد و هفتاد هزار تومان هم که در این
بین مخارج قنوت و سایر ترتیبات و لوازمات آبادانی
می نماید اگر بعد از باز آید و زیر مالیه تصویب نشود
نمیگردد و دوازده هزار تومان استصوابی را هم پیشکش
میدارد بعد از مذاکرات زیاد گفته شد چون فعلا درست
اطلاع علمی از آنلاک خالصه نیست خوب است بهمان
مدت قلیل اکتفا شود که راه فرار از ضرر باقی
باشد حالا باید بهمان رای که از مجلس گذشت پنج
ساله بنصرة الممالک و صدیق الدوله داده شود تا بعد
از میزنی علمی ابوقت درست از روی بصیرت و اطلاع
بهر کس که طالب شدند داده میشود

در خصوص نان شهر مذاکره شد که قبل از وقت
باید علاج کرد گفته شد که نامعلوم نشود جنس دیوانی
چه قدر داخل ایبار میشود نمیشود قرری داد

تلفونی از قیطریه بمجلس شده که مضمون
تذکراتی پرنس ارفع الدوله بوده است بر اینکه تذکراتی
از باب عالی بوان و بوصول شده که این تمذیبات عسا کرا
چلو گیری کرده احوال منوبه را بگیرند رد نمایند و
ماهم در صدد اقدامات دیگر هستیم (مجلس ختم شد)

تذکرات مخصوص اداره

(از بوشهر بطهران شماره ۸۱)

مدیر حبل المتین مال و جان بزه و جمعی در خطر
رفع فساد بستمه بجواب مجلس است تفصیلاً جواب گرفته فوراً
مخابره شود (مظفری)

حسن الحسینی الکاشانی